ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 301 (1268) ПАНЯДЗЕЛАК, 29-га сьнежня 1930 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяцы	90 "
6 месяцаў	1 р. 80 "
1 год	3 р. 30 "

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАНЬНЯ X.

Кошт асобнага №—2 кап.

Да ведама райкамолаў, ячэек і дэлегатаў X-га зьезду ЛКСМБ

Цэнтральны Камітэт ЛКСМБ паведамляе, што X-ты зьезд ЛКСМБ адчыняецца 5-га студзеня 1931 году.

ЦК ЛКСМБ.

З комсамольскай заўзятасьцю—за выкананьне фінансавага пляну

Савецкая краіна ўступіла ў 3 год пяцігодкі з вялікімі посьпехамі соцыялістычнага будаўніцтва.

Гэтыя посьпехі здабыты на аснове вялікай энэргіі рабочай клясы і яе партыі, якія, ажыцьцяўляючы „пяцігодку ў 4 гады", вядуць рашучы наступ на капіталістычныя элемэнты, ліквідуючы кулацтва, як клясу на базе суцэльнай колектывізацыі, разгортваюць бязьлітасную барацьбу супроць правых панікёраў і іх „левых" памоцнікаў.

Задачы, што стаяць перад краінай на 3-ці год пяцігодкі, вызначаюць яшчэ больш шырокі размах соцыялістычнага будаўніцтва ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Ажыцьцёвіць запроэктаваныя партыяй контрольныя лічбы, гэта значыцца, у першую чаргу поўнасьцю выканаць фінансавы плян, бо **„без дакладнага выкананьня фінансавага пляну немагчыма ажыцьцяўленьне вызначанага гаспадарчага пляну ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі"** (з пастановы аб'яднага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б).

Зацьвердзіўшы адзіны фінансавы плян, пленум патрабаваў рашучага адмаганьня з недаацэнкай ролі і значэньня фінансавай сыстэмы на данным этапе соцыялістычнага будаўніцтва".

Між тым, становішча з выкананьнем фінансавага пляну па БССР паказвае менавіта наяўнасьць ў шэрагу організацый адзначанай пленумам недаацэнкі і нават опортуністычнай, у справе мобілізацыі сродкаў, практыкі.

Чым як не опортуністычнай практыкай патрэбна назваць той факт, што ў некаторых раёнах не найшлі (?!) кулака.

На сёньнешні дзень мы маем значныя прарывы на шэрагу вучасткаў у мобілізацыі фінансавых сродкаў. Так, спажывецкая кооперацыя паянакапленьне выканала на 68 проц., плацяжы па самаабкладаньню спагнаны на 73 проц., шэраг раёнаў яшчэ да гэтага часу не спагналі запазычанасьці па падатку.

Далёка нездавальняюча таксама працуе апарат ашчадкас, грамадзкія організацыі і асабліва комсамол, нікудышна выконваюць узятыя ў гэтым напрамку на сябе абавязацельствы.

У сваёй гутарцы ўпаўнаважаны ЦК УсеКП(б) т. Мілюцін (гутарка зьмешчана ва ўчарашнім нумары „Ч. З.") па гэтаму пытаньню падкрэсьліў агульна нездавальняючае становішча ў Беларусі.

„Гэта абумоўліваецца—кажа т. Мілюцін—скрозь і ўсюды неправільнымі, я-б сказаў, несур'ёзнымі адносінамі да ролі і значэньня фінансаў з боку нашых гаспадарнікаў. З падобнымі адносінамі трэба пакончыць. Трэба каб затрымак з фінансамі ня было".

Відочна, што несур'ёзныя, фармальныя адносіны да гэтай важнейшай справы маюцца і з боку комсамольскай організацыі.

Выхад з гэтага становішча комсамольскімі організацыямі павінен быць зроблен зараз-жа.

Мы ня маем права прыходзіць з прарывамі да пачатку 3-га рашаючага году пяцігодкі.

Мы абавязаны забясьпечыць магчымасьць поўнага выкананьня контрольных лічбаў пяцігодкі.

Таму баявым лёзунгам кожнага камітэту кожнай ячэйкі павінен быць: **„На штурм фінансавых вышынь"**.

Неабходна зараз-жа накіраваць групы „лёгкай кавалерыі" фінустановы, спажыв. і сельска-гаспадарчую кооперацыю, ашчадкасы для праверкі становішча і выяўленьня конкрэтных носьбітаў зла.

І ня толькі праверыць, а галоўнае ўсямерна дапамагчы адпаведным установам.

Зараз-жа стварыць асобныя комсамольскія ўдарныя брыгады як з вытворчасьці, так і вёскі і колгасу, накіраваўшы іх для практычнай работы па спагнаньню падатку, самаабкладаньня, вярбоўцы ўкладчыкаў у ашчадкасы, выяўленьню кулакоў на прадмет іх абкладаньня, разгортваньня практычнай работы па падпісцы на пазыку „Пяцігодка ў 4 гады" і інш.—вось першачарговая задача.

Толькі сконцэнтраваўшы на гэтым вучастку свае сілы, паставіўшы гэтую работу на сапраўды ўдарныя рэйкі, даючы адпор усім і ўсялякім опортуністым, мы даб'емся агульнага ўздыму—выканаем фінансавы плян.



У Вашынгтоне адбыўся зьезд, організаваны „Камітэтам аба оны замежных рабочых". Па сканчэньню зьезду дзьве групы дэлегатаў зьезду ў колькасьці 150 чал. накіраваліся да памяшканьня кангрэсу, з мэтай прад'явіць шэраг патрабаваньняў. Дэмонстранты былі разагнаны паліцыяй, якая пусьціла ў ход палкі і газавыя бомбы, выклікаючыя сьлёзацячэньне.

ПА ЗДЫМКУ. Паліцыя вядзе арыштаванага і зьбітага дэлегата.

Да „тыдню Савецкай Беларусі" ў Маскве"

Прадэмонструем соцыялістычныя дасягненьні БССР перад тварам усяго Савецкага Саюзу

Па-баявому правядзем падрыхтоўку да „тыдню"

(Гутарка з загадчыкам аддзелу культуры і прапаганды Цэнтральнага Камітэту КП(б)Б старшынёю дэлегацыі БССР тав. Чарнушэвічам)

Пролетарская грамадзкасьць зараз рыхтуецца да правядзеньня „тыдню Савецкай Беларусі" ў Маскве. Зразумела што організацыя тыдню патрабуе пільнае ўвагі і не малае работы з боку нашых партыйных, профэсыянальных, комсамольскіх, гаспадарчых і культурных установаў і організацый.

Тры задачы зьяўляюцца асноўнымі ў справе правядзеньня „тыдню Савецкай Беларусі" ў Маскве.

Першая з іх—<u>популярызацыя культурных і гаспадарчых дасягненьняў БССР</u>. У часе тыдню рабочая кляса БССР, колгасьнікі і бядняцка-серадняцкія масы БССР праз друк, тэатр, кіно, праз сваіх дэлегатаў павінны будуць паказаць, як яны, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і пры дапамозе пролетараў усяго Савецкага Саюзу, ажыцьцяўляюць соцыялістычнае будаўніцтва. Гэты паказ дасягненьняў БССР, які будзе дэмонстравацца перад тварам усяго Савецкага Саюзу, павінен будзе наочна паказаць, што гэтыя дасягненьні намі атрыманы ў бязьлітаснай барацьбе з усялякімі адхіленьнямі ад генэральнай лініі партыі, у рашучай барацьбе з правым ухілам, як галоўнай небясьпекай на данным этапе, з „левымі" загібамі, з права-„ляванкім" блёкам, у рашучай барацьбе з вялікадзяржаўным шовінізмам—галоўнай небясьпекай, з контррэволюцыйным беларускім нацыянал-дэмократызмам, агентурай і саюзьнікам польскага фашызму, у барацьбе супроць шовінізмаў усіх колераў.

У дні тыдню мы пакажам, як замест вузкапалосься і раз'яднаных хутароў, замест дробных саматужных арцеляў—ствараюцца колгасы і саўгасы, растуць новыя буйныя соцыялістычныя фабрыкі і заводы і электростанцыі, адкрываюцца працоўныя школы, унівэрсытэты, праводзіцца усеагульнае навучаньне, політэхнізацыя школы, расквітае пролетарская культура—„нацыянальная па форме і соцыялістычная па зьмесьце".

Паказ і популярызацыя дасягненьняў Савецкай Беларусі павінны з асаблівай выразнасьцю адлюстраваць <u>вялізарную дапамогу, якую атрымлівае БССР ад пролетарыяту Савецкага Саюзу, неад'емнай часткай якога яна зьяўляецца</u>.

Калі мы гаворым пра Савецкую Беларусь, мы заўсёды ўспамінаем братоў па клясе—прыгнечаных рабочых і сялян Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны.

Польскі фашызм пры дапамозе беларускіх і украінскіх нацыянал-фашыстаў, прабуе задушыць рэволюцыйны рух у Заходняй Беларусі і Заходняй Украіне. Праз колёнізацыю Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны асаднікамі, праз падтрыманьне беларускага кулацтва,—польскія фашысты імкнуцца ўзмацніць свой тыл.

Беларуская Савецкая Соцыялістычная Рэспубліка, якая знаходзіцца на мяжы з капіталістычным сьветам, зьяўляецца загартаваным аванпостам Савецкага Саюзу.

<u>Паказ дасягненьняў соцбудаўніцтва Савецкай Беларусі і „вынікаў" панаваньня польскага фашызму ў Заходняй Беларусі, выкрыцьцё шаленай падрыхтоўкі вайны супроць Савецкага Саюзу</u> і зьяўляецца трэцяй асноўнай задачай тыдню.

У часе тыдню трэба яшчэ больш мобілізаваць увагу да справы ўзмацненьня абароназдольнасьці краіны соцыялізму. На спробы інтэрвэнтаў і іх агентаў—Рамзіных, Ларычавых, Ластоўскіх і Лёсікаў, якія падрыхтоўвалі новую крывавую вайну, працоўныя БССР яшчэ больш узмацняюць барацьбу за выкананьне і перавыкананьне промфінпляну, за соцыялістычную рэконструкцыю сельскае гаспадаркі, гэтым самым узмацняючы абароназдольнасьць савецкай краіны.

Якая падрыхтоўчая работа зроблена да „тыдню Савецкай Беларусі" у Маскве?

Падрыхтоўка ідзе праз камітэт па організацыі тыдню ў Маскве і праз адпаведную камісію ў Менску. Як камітэтам, так і камісіяй падрыхтавана да друку брашура аб культурным будаўніцтве, сельскай гаспадарцы і прамысловасьці Савецкай Беларусі. Таксама падрыхтаваны выстаўкі: 1) гаспадарчых дасягненьняў, 2) культурнага будаўніцтва, 3) кніжная, з газэтным аддзелам, 4) выяўленчага мастацтва, 5) становішча Заходняй Беларусі і Беларусі ў часе грамадзянскай вайны. На час тыдню ў Маскву выяжджаюць першы беларускі, польскі, яўрэйскі тэатры, беларуская і яўрэйская капэлі, ансамбль народных інструмантаў і інш. Падрыхтаваны да выезду ў Маскву і рабочыя гурткі самадзейнасьці.

Камісіяй па організацыі „тыдню БССР" у Маскве зацьверджан сьпіс тэм і дакладчыкаў у Маскве па розных галінах гаспадарчага і культурнага будаўніцтва БССР. У склад дэлегацыі БССР, якая выяжджае ў Маскву, вылучаны 17 ударнікаў-рабочых, 10 колгасьнікаў, 3 настаўнікі, 3 навуковых работнікі, 17 пісьменьнікаў і дырэктар фабрыкі, загадчык саўгасу, кіраўнік машынна-трактарнай станцыі, аграном, інжынэр.

У Маскве ідзе вялікая падрыхтоўчая работа па прыёме дэлегацыі Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Масква, на час „тыдню БССР", будзе ўпрыгожана спэцыяльнымі лезунгамі, дыяграмамі, плякатамі, вітрынамі фотаздымкаў і г. д.

Да недахопаў трэба аднесьці тое, што друк БССР вельмі слаба, нездавальняюча асьвятляе падрыхтоўку да тыдню.

Рэдакцыі цэнтральных, раённых, фабрычна-заводзкіх і колгасных газэт павінны безадкладна пераключыцца на мобілізацыю ўвагі пролетарскай грамадзкасьці БССР да тыдню, як і зьяўляецца адказьнейшым політычным мерапрыемствам.

Мобілізуючы ўсю масу рабкораў і селькораў, газэты павінны завесьці сталыя, штодзённыя аддзелы, прысьвечаныя, як падрыхтоўцы, так і самому правядзеньню тыдня.

Засталося некалькі дзён. Яны павінны быць поўнасьцю скарыстаны для яшчэ энэргічнай і настойлівай падрыхтоўкі БССР да выкананьня і популярызацыі гэтай політычнай задачы.

Італьянскі асобы трыбунал дзейнічае

ПАРЫЖ, Як паведамляюць з Рыма, у апошнія дні ў асобым трыбунале слухалася некалькі спраў рабочых, якія абвінавачваліся ў прыналежнасьці да комуністычнай партыі і комуністычнай дзейнасьці. 11 сьнежня слухалася справа рабочых мэталістых, арыштаваных у канцы кастрычніка бягучага году у Мілане. Адзін з падсудных Босонэ, якому інкрымінавалася „актыўная падрыўная работа" сярод рабочых Мілана і Турына, прысуджан да 16 год і 9 месяцаў турмы і да ўплаты штрафу ў 20.000 лір (адна ліра—10,2 кап.), астатнія рабочыя—да розных тэрмінаў турэмнага зьняволеньня, ад двух да 6-ці год. Адзін падсудны апраўданы.

12-га сьнежня ў асобым трыбунале слухалася справа 12-ці рабочых, абвінавачаных у „комуністычнай дзейнасьці" ва Флёрэнцыі Трое падсудных прыгавораны да 6-ці год турмы кожны, 6 падсудных — да двух год кожны. Трое апраўданы.

11 сьнежня асобы трыбунал прыгаварыў да 3-х год турмы рабочага Пэкорыні, за расклейку ў Рыме комуністычных адозваў на электрычных слупох напярэдадні 1-га жніўня.

Вільгельм Хак аб вандроўцы па СССР

БЭРЛІН, 25. У „Дэйчэ Тагенцэйтунг" надрукавана сэрыя артыкулаў рэдактара замежна-політычнага аддзелу Вільгельма Хака аб яго вандроўцы ў СССР. У выніку сваіх назіраньняў Хак прымушан прызнаць, што „бальшавіцкая сыстэма, якая існуе ўжо 13 год, настолькі сільна, што перайшла зараз да пасьлядоўнага правядзеньня ў жыцьцё ўсяго марксысцкага навучаньня". Далей Хак заяўляе, што Савецкі Саюз безумоўна мае патрэбу ў міры і таму імкнецца захаваць яго. На пытаньне, ці давядзецца ажыцьцёвіць намечаныя СССР пляны гаспадарчага будаўніцтва, Хак прымушан адказаць зацьвярджальна.

Па думцы Хака, асноўныя цяжкасьці ўзьнікнуць толькі пасьля таго, як пяцігодка будзе выканана ў сваіх важнейшых пунктах, бо тады, трэ' будзе знайсьці магчымасьці збыту. Ён кажа, што будаўніцтва СССР праводзіцца ў абставінах творчага ўздыму і натхненьня.

ІСКРЫ РАДЫЁ

Ахвяры апошніх здарэньняў у Гішпаніі

ПАРЫЖ,—Па паведамленьнях з Мадрыда, у Гішпаніі ў час апошніх здарэньняў было забіта больш 80 чалавек і паранена да 400. Арыштавана некалькі тысяч. Усе ваенныя і грамадзянскія турмы краіны перапоўнены політзьняволенымі.

Паліцэйскія аблавы на рабочыя сходы

БЭРЛІН, 26. Па паведамленьнях з Лісабону (Партугалія), там пачалася пагоня за правадырамі рэволюцыйнага рабочага руху. Паліцыя наладжвае аблавы на рабочыя сходы і, пагражаючы рэвальверамі, патрабуе выдачы рэволюцыянэраў. За ўказаньні месцазнаходжаньня ўцекачоў абяцана вялікая ўзнагарода. Паліцыяй забаронена рэволюцыйная рабочая газэта, якая выходзіць у Лісабоне. У турмах томяцца сотні рэволюцыйных рабочых, якіх падпарадкуюць начуваным катаваньням.

ВЫХОДЗЬЦЕ НАСУСТРАЧ ДРУГОЙ БАЛЬШАВІЦКАЙ ВЯСЬНЕ

Закончыць давядзеньне пасеўных плянаў да колгасаў, вёсак і адзінаасобніка, сабраць насенныя і страхавыя фонды да 1-га лютага, абмен насенных фондаў і рамонт трактароў да 1-га сакавіка—вось заданьне саюзнага ўраду для БССР

БАРАЦЬБУ ЗА КОЛГАСНЫ ПРЫЛІЎ ЗЛУЧЫЦЬ З ПАДРЫХТОЎКАЙ ДА ВЯСНОВАЙ СЯЎБЫ

Сустрэчны плян—сацыялістычная гарантыя бальшавіцкага правядзеньня сяўбы

Ва ўсеўзброеньні спаткаць веснавую сяўбу

Калгасьнікі і аднаасобнікі, бедпякі і серадпякі пад кіраўніцтвам рабочае клясы і яе авангарду комуністычнае партыі, вясной 1930 г. вытрымалі баявы экзамен у правядзеньні бальшавіцкімі тэмпамі вясеньняй сяўбы.

Работа на правядзеньню севу і яе вынікі паказалі ўсю перавагу соцыялістычных форм гаспадараньня над дробнымі, адпаасобнымі.

Адно аграмаджаньне прастых сродкаў вытворчасьці, ужываньне самых найрасьцейшых агрономічных сродкаў, зьнішчэньне межаў далі павышэньне ўраджайнасьці на 22,1 проц. супроць індывідуальнага сэктару.

Колгасы разам з саўгасамі ўжо сёлета далі дзяржаве 46,3 проц. таварнай продукцыі.

Колгасы БССР ня толькі выканалі, але і перавыканалі пляны хлебазагатовак. (На 25 сьнежня плян выкананы на 103,5 проц. заданьня).

Задачы, якія стаяць перад вясеньняй пасеўнай кампаніі 1931 г. пры наяўнасьці вопыту мінулай вясны, зьяўляюцца ня толькі не меншымі, але паўстаюць перад намі яшчэ з большым размахам і адказнасьцю.

Плян СНК БССР на 1931 год па пашырэньню пасеўных плошчаў пад яравыя культуры вызначаны ў 400 тыс. га, альбо на 17,4 проц. больш мінулага году.

Сёлета павінна быць зьвернута вялізарнейшая ўвага на разьвіцьцё ільнаводзтва і каноплеводзтва. Пашырэньне плошчы пад лён вызначана ў 53 проц., пад каноплі—85 проц., супроць мінулага году. Плошчы пад ільном у ільнаводных раёнах павінны будуць заняць ад 15 да 30 проц. Усе гэтыя задачы падпарадкуюцца галоўнай і асноўнай задачай 1931 году—3-га рашаючага году пяцігодкі—штодзённай пясупыннай рабоце па далейшай колектывізацыі бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

„Факты гавораць нам аб тым, што мы зайшлі ў паласу новай колгаснай хвалі, калі бядняцка-серадняцкія масы сялянства ўпэўніліся ў рэальнасьці колгаснага будаўніцтва, у яго выгаднасьці і пачалі новымі масамі ўступаць у старыя колгасы, ці організоўваць новыя колгасы.

Мы орыентуемся на тое, што за ўвесь 1931 год, гэта значыць—да 1-га студзеня 1932 году, у нас колгасамі будзе ахоплена да 45 пр. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. На вясну 1931 году колгасы ахопяць процантаў да 30 бядняцка-серадняцкіх двароў“ (з дакладу тав. Галадзеда на 3-й сэсіі ЦВК).

Сёньня мы маем такія раёны, якія сапраўды па-бальшавіцку паставілі работу на колектывізацыі. Да такіх трэба аднесьці Астрашыцка-Гарадоцкі раён, які ідзе ў першых шэрагах змагароў за суцэльную колектывізацыю. (На 20 сьнежня ў раёне колектывізавана 37 проц бядняцка-серадняцкіх гаспадарак). Не адстае ад яго і Лепельскі раён (36,8 проц. колектывізацыі).

Але мы маем і такія раёны, дзе колектывізацыя не дасягнула нават 10 проц Да такіх трэба аднесьці: Гарадоцкі, Сураскі, Бешанковіцкі, Дубровенскі, Сьвіслацкі, Капыльскі, Стара-Дароскі, Гомельскі і Бабруйскі, дзе колектывізаваных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак ад 6 да 9 проц.

Задачы, што стаяць перад намі ў 1931 годзе па выкананьню ўсіх мерапрыемстваў вясеньняй пасеўкампаніі, патрабуюць ад партыйна-камсамольскіх організацый і ўсёй савецкай грамадзкасьці ўдарных тэмпаў работы па разгортваньню на аснове дырэктыў партыі далейшай колектывізацыі.

Ужо сёньня мы павінны ва ўсю шырыню разгарнуць падрыхтоўку да сустрэчы другой бальшавіцкай вясны.

Задачы далейшай колектывізацыі бядняцка-серадняцкіх мас; падрыхтоўкі да вясеньняй сяўбы патрабуюць ад ўсіх комсамольскіх ячэек вялізарнейшай увагі для выкананьня задач, зьвязаных з вясновым севам.

Кулак і яго агентура ў партыі і комсамоле—правыя опортуністыя—ўсялякімі шляхамі імкнуцца затрымаць колгасны рух—выступаюць супроць пашырэньня пасеўных плошчаў.

Вядучы рашучую барацьбу з правымі опортуністымі, партыйныя і комсамольскія ячэйкі павінны нанесьці руйнуючы ўдар і па „левых“ загібшчыках.

Толькі непрымірымая барацьба на два фронты можа забясьпечыць выкананьне задач вясновага севу.

На Чэрвеншчыне пануе самацёк у падрыхтоўцы да вясновай сяўбы

Чэрвень. (Ад нашага юнкора). З падрыхтоўкай да вясеньняй сяўбы ў Чэрвеньскім раёне не сьпяшаюцца. Раённыя організацыі і ўстановы і ня думаюць аб падрыхтоўцы да вясны.

Раённае кіраўніцтва „чакае ўстаноўкі зьверху“.

Райколгассаюз Чэрвеньскага раёну не разгарнуў тэмпаў падрыхтоўкі да бальшавіцкай вясны. Плянаў у падрыхтоўцы да вясны няма ня толькі ў колгасах і саўгасах, але нават і ў праўленьні райколгассаюзу.

Сёлета на раёне ў колгасах і саўгасах не хапае вялікай колькасьці кармоў, бо летась на гэта ня было зьвернута ўвагі. Корм некаторымі колгасамі і саўгасамі разбазарваецца, а партыйная і комсамольск я організацыі хлопаюць вушамі. Так, у саўгасе „Раванічы“ корму да вясны ня хопіць, але кіраўніцтва саўгасу, на чале з тав. Рамашоўскім, прадае корм на прыватным рынку.

Партыйна-комсамольская ячэйка гэтага саўгасу ня лічыць сваім абавязкам прыняць захады супроць разбазарваньня кармоў.

Зусім ня думае аб падрыхтоўцы да вясны Чэрвеньскі райкоопсаюз. На запытаньне, як ідзе падрыхтоўка да веснавой сяўбы, старшыня райкоопсаюзу адказвае:—„Плянаў мы яшчэ ня маем. Наша работа складаецца толькі з таго, што рыхтуем насенны матар'ял. Завозім машыны і ўгнаеньне“.

Аднак, далей выявілася, што ў райкоопсаюзе насеньня няма. Машын таксама няма, а ёсьць толькі паведамленьні. Райкоопсаюз трымае на сваіх складах у зусім дрэнных умовах больш 5 вагонаў супэрфосфату і касьцяной мукі.

Збожжаачышчальныя машыны ў райкоопсаюзе ёсьць, але ачыстка насеньня яшчэ не пачата.

Не пачата таксама і засыпка насенных і страхавых фондаў у колгасах.

Нічога ня зроблена да гэтага часу і з насеньнем, каб добра захаваць яго да вясны, бо сёлета можа стацца так, як гэта было летась, калі ў некаторых колгасах яравое насеньне перамокла, перамёрзла і страціла сваю ўсхожасьць.

Нічога ня робіцца для абмену звычайнага насеньня на гатунковае.

Стварылася гэта толькі таму, што ў раёне ня скончана работа па разьмеркаваньню ўраджаю ў колгасах.

Прэзыдыум райвыканкому таксама яшчэ не даваў ніякіх установак раённым організацыям і ўстановам наконт падрыхтоўкі да веснавой сяўбы. Райсельбанк, дык і зусім нічога ня чуў аб вясьне. Там аб крэдытаваньні колгасаў і аднаасобнікаў у час веснавой сяўбы яшчэ нічога ня ведаюць.

Чэрвеньскі РК комсамолу яшчэ і дагэтуль не абгаварыў пытаньня аб удзеле комсамольскай організацыі ў падрыхтоўцы да бальшавіцкай вясны.

Вясковыя ячэйкі ў гэтай галіне бязьдзейнічаюць. **Сымон Ціхі.**

Падрыхтаванымі сустрэць другую бальшавіцкую вясновую сяўбу

Пасьпяховае выкананьне вялікіх задач, якія вызначаны партыяй і ўрадам перад другой вясеньняй сельска-гаспадарчай кампаніяй, патрабуюць ад партыйных, комсамольскіх, савецкіх і іншых грамадзкіх організацый усебаковай і дакладнай падрыхтоўкі.

Задачы кожнай партыйнай і комсамольскай ячэйкі, кожнага партыйца і комсамольца—своечасова падрыхтаваць да вясеньняй пасеўкампаніі саўгасы, колгасы і аднаасобныя бядняцка-серадняцкія гаспадаркі. Разгарнуць шырокую падрыхтоўчую работу да вясеньняй пасеўнай кампаніі так, каб кожны асноўны процас падрыхтоўчай работы выконваўся ў строга вызначаны тэрмін.

СНК БССР, яшчэ ў першых лічбах сьнежня, вынес пастанову, якую можна назваць програмай другой бальшавіцкай вясны. У пастанове дакладна ўказаны конкрэтныя задачы, якія стаяць перад вясеньняй пасеўнай кампаніяй, і вызначаны тэрміны для выкананьня паасобных галін падрыхтоўчай работы да вясеньняй сяўбы.

Менавіта ў пастанове СНК БССР была прапанова да 1-га студзеня 1931 г. давесьці плян вясеньняй пасеўнай кампаніі да кожнага колгасу саўгасу і вёскі, г. зн., што масавыя партыйныя, комсамольскія і савецкія організацыі павінны былі разгарнуць шырокую работу сярод мас рабочых саўгасаў, колгасьнікаў і аднаасобнікаў па прапрацоўцы кантрольных лічбаў, організаваць ініцыятыву і энтузіязм мас на выкананьне і перавыкананьне ўрадавага заданьня, а таксама організаваць сустрэчныя пляны вясеньняй пасеўнай кампаніі.

Па-другое, да 1-га красавіка СНК прапанаваў ва ўсіх саўгасах і колгасах утварыць насенныя фонды, насеньне замяніць на чыста-гатунковае, организаваць работу па 100 проц. ачыстцы насеньня і ня меньш 80 проц. ачысьціць праз трыер.

Па-трэцяе, было прапанавана да 1-га лютага 1931 году правесьці поўны рамонт трактароў і ўсіх сельска-гаспадарчых машын.

Прайшло ўжо больш месяца як была вынесена вышэй адзначаная пастанова СНК. За гэты час трэ' было правесьці досыць вялікую работу, у прыватнасьці скончыць работу па давядзеньню плянаў вясеньняй пасеў-кампаніі да саўгасаў, колгасаў і вёсак, правесьці вялікую працу па організацыі сустрэчных плянаў вясеньняй сяўбы, організаваць майстэрні і распачаць рамонт трактароў і сельска-гаспадарчага інвэнтара і шырока разгарнуць работу па ўтварэньню ў колгасах насенных фондаў.

Але, на вялікі жаль, гэта работа амаль зусім ня скранута з месца. Комсамольскія ячэйкі ў гэтым напрамку амаль нічога не зрабілі. Недапушчальна бязьдзейнічаюць і зямельныя колгасна-коопэрацыйныя організацыі, яны не перанесьлі яшчэ ўвесь цяжар сваёй працы па падрыхтоўцы да вясеньняй пасеўнай кампаніі ў колгасы і вёскі.

Плян не даведзен да колгасаў і вёсак. Недапушчальна слаба разгорнута масавая работа з батрацтвам і беднатой. Няма патрэбных тэмпаў у рабоце па організацыі новага ўздыму колгаснага руху, організацыі новых колгасаў і прыліву ў старыя. Зусім нездавальняючая работа па ўтварэньню насенных фондаў у колгасах, ачыстцы насеньня і замене яго на чыстагатунковае. Зусім нездавальняючая работа па падрыхтоўцы кадраў, асабліва кадраў трактарыстых, на якія гэтай вясною, як ніколі раней, будзе надта вялікі попыт. 20 машына-трактарных станцый, якія будуць організаваны ў гэтую вясеньнюю сельска-гаспадарчую кампанію, патрабуюць для даўкомплектаваньня больш 3000 трактарыстых. Тэмпы работы па падрыхтоўцы іх зусім недапушчальныя.

Саюзны Наркамзем гэтымі днямі разглядаў пытаньне падрыхтоўкі да вясеньняй пасеў-кампаніі. У вынесенай пастанове НКЗ СССР вызначаны тэрміны правядзеньня асноўных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы да вясеньняй пасеў-кампаніі 1931 году і ўстаноўлены лічбы.

НКЗ СССР разьбіў тэрыторыю СССР на тры групы раёнаў, вызначыўшы для кожнай групы раёнаў, у залежнасьці ад іх кліматычных умоў, тэрміны правядзеньня асноўных мерапрыемстваў у падрыхтоўцы да вясеньняй сяўбы. БССР, па пастанове НКЗ СССР, залічана ў другую групу раёнаў, таму мы ў сваім артыкуле і будзем спыняцца толькі на тых тэрмінах і лічбах, якія вызначаны для другой групы.

Па пастанове НКЗ СССР, у БССР пляп вясеньняй пасеў-кампаніі патрэбна давесьці да колгасаў, вёсак і аднаасобных гаспадарак да 1-га лютага 1931 году.

Утварыць насенныя фонды: 75% заданьня да 1-га лютага, а астатняя да 15-га сакавіка 1931 году. Абагульненьне насенных фондаў у новаорганізаваных колгасах, а таксама і новапрынятых аднаасобнікаў, якія ўступаюць у старыя колгасы, пасьля выданьня гэтай пастановы НКЗ СССР вытвараецца разам з організацыяй новага колгасу, альбо з прыёмам у стары колгас.

Да 15-га студзеня трэба праверыць, ці ва ўсіх старых колгасах утвораны насенныя фонды і ў якіх умовах яны захоўваюцца.

Утварэньне страхавых фондаў у аднаасобным сэктары павінна быць праведзена да 1-га лютага, а ўтварэньне фуражных фондаў па колгасах скончыць да 15-га лютага.

Работу па абмену насенных фондаў на чыста-гатунковае насеньне правесьці да 1-га сакавіка 1931 г.

Для рамонту трактароў НКЗ СССР устанавіў тэрмін: ня меньш чым 75 проц. рамонту скончыць да 1-га сакавіка, а рэшту—да 1-га красавіка.

Усе віды работ па зямляўпарадкаваньню павінны быць скончаны не пазьней, як за два тыдні да пачатку вясеньняй сяўбы.

НКЗ СССР устанавіў па Саюзе заданьне: сабраць колгасны фонд збожжавага насеньня ў 309 млн. цэнтнэраў і страхавых фондаў па колгасах і аднаасобных гаспадарках—у 27,7 млн. цэнтнэраў.

Саюзны Наркомзем даў канчатковае заданьне для БССР давесьці яравы клін да 2698000 га.

Усе вышэй прыведзеныя тэрміны для выкананьня паасобных галін работы па падрыхтоўцы да вясеньняй пасеўнай кампаніі ні ў якім разе ня могуць быць зьменены ў бок павялічэньня тэрміну, а таксама і ў вызначаныя лічбовыя заданьні НКЗ СССР катэгарычна забараніў усім рэспубліканскім краёвым і абласным зямельным органам уносіць якія-небудзь зьмены ў бок іх памяншэньня.

Гэта пастанова вымагае ад комсамолу, як дапаможніка партыі непрымірымай барацьбы з рознага роду імкненьнямі опортуністычных элемэнтаў скараціць лічбы заданьня саюзнага Наркомзему, рашуча змагацца за выкананьне асноўных зьвеньняў падрыхтоўчай работы да вясеньняй сяўбы, скончыўшы яе ў тэрмін, які вызначан СНК БССР і НКЗ СССР.

Комсамольскія ячэйкі павінны выкарыстаць правядзеньне перавыбарчай кампаніі сельскіх саветаў для налажваньня масавай работы сярод выбаршчыкаў, растлумачыць ім задачы, якія паставіла партыя і ўрад перад вясеньняй пасеўкампаніяй 1931 году, растлумачыць ім неабходнасьць у вызначаны тэрмін правесьці паасобныя віды падрыхтоўчай работы.

Дзе-ні-дзе мы ўжо маем факты, калі кулацтва і яго агенты разгортваюць работу, каб сарваць падрыхтоўку да вясеньняй пасеўкампаніі. Распускаючы рознага роду хлусьню, кулацтва імкнецца адцягнуць увагу аднаасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак ад дакладнай падрыхтоўкі да вясеньняй сяўбы, перашкодзіць выкананьню програмы вясеньняй сяўбы.

Злучыць правядзеньне на вёсцы чарговых гаспадарча-політычных кампаній для падзесяцірэньня тэмпаў падрыхтоўкі да вясеньняй сяўбы, організаваць шырокія колы батрацтва і беднаты для выкананьня і перавыкананьня кантрольных лічбаў наперакор карканьню правых і „левых“ опортуністых. Разгарнуць рашучую барацьбу з кулацтвам, ажыцьцяўляючы політыку ліквідацыі яго як клясы на базе суцэльнай колектывізацыі.

Вось асноўныя задачы работы комсамолу ў падрыхтоўцы да вясеньняй сяўбы. **К. А.**

ВЫТВОРЧА-БЫТАВЫЯ КОМУНЫ--

АСНОВА КОМУНІСТЫЧНАГА БЫТУ

ЗМАГАЙЦЕСЯ З „БЕСПРЫТУЛЬНАСЬЦЮ“ КОМУН

Рапартуйце зьезду аб дасягненьнях у гэтай важнейшай галіне нашай працы

Дзяржплян! Будаўнічыя організацыі!—што вы мяркуеце для пашырэньня вытворча-бытавых комун у трэцім годзе пяцігодкі?

Комсамольскі зьезд чакае вашага адказу



Шырэй шлях комунам

Аднэй з вышэйшых форм соцспаборніцтва зьяўляюцца вытворчыя комуны. Зараз ужо цяжка знайсьці фабрыку і завод, дзе-б ня было ўдарнай брыгады, аддзяленьня, цэху, якія працуюць па аднэй разьліковай кніжцы.

Праца ў колектыве, агульная разьліковая кніжка выклікаюць імкненьні да колектывізацыі нашага быту. Організоўваюцца вытворча-бытавыя комуны.

Яны ствараюцца на падставе комуністычнай (у поўным сэнсе гэтага слова) працы на заводзе.

Менавіта ў гэтым заключаецца розьніца паміж бытавымі колектывамі, якія існуюць у нас ужо даўно і вытворча-бытавымі комунамі, якія зьяўляюцца вышэйшай формай комунізацыі нашага быту.

Здавалася-б, што імкненьне колектывізаваць быт на падставе соцспаборніцтва ў прадпрыемстве, павінна было-б сустрэць вялікае падтрыманьне з боку ўсіх грамадзкіх і дзяржаўных організацый.

Што-ж мы маем у гэтай галіне? Дзяржплян, у абавязак якога ўваходзіць ня толькі вучот гэтых вытворча-бытавых комун, але і максымальнае ўкараненьне іх у жыцьцё, клопат аб далейшым іх росьце--у сыстэме плянаваньня не знайшоў месца для комун. Ён на сёньнешні дзень не вядзе вучоту гэтых комун ня толькі па Беларусі, але і ў Менску.

Асноўная перашкода, у якую ўпіраецца ініцыятыва організатараў вытворча-бытавых комун, гэта—адсутнасьць жылых памяшканьняў. Апрача таго, што бюрократы розных колераў устаўляюць палкі ў колы бытавых комун, дык нават у сыстэме нашага колёсальнага жыцьцёвага будаўніцтва амаль ня ўлічана будаўніцтва адпаведных дамоў для колектыўнага быту.

3-ці год пяцігодкі безумоўна выкліча організацыю шэрагу новых вытворча-бытавых комун на Беларусі. Зараз неабходна да гэтага падрыхтавацца, улічыць усе магчымасьці, каб скарыстаць тыя жыльлёвыя памяшканьні, якія ў нас ёсьць.

Нашы будаўнічыя організацыі ў пляны будаўніцтва на 3-ці год пяцігодкі павінны ўнесьці шэраг зьмен з тым, каб забясьпечыць будаўніцтва спэцыяльных дамоў для вытворча-бытавых комун.

Трэба, каб Дзяржплян, Інстытут Аховы Працы, Наркомпрацы і іншыя організацыі заняліся вывучаньнем жыцьця вытворча-бытавых комун.

Х-ы зьезд ЛКСМБ павінен будзе абгаварыўшы пытаньне аб становішчы вытворча-бытавых комун, намеціць далейшыя шляхі для іх разьвіцьця.

Мы патрабуем ад будаўнічых і плянуючых організацый прадставіць свае меркаваньні Х зьезду ЛКСМБ па пытаньню, што яны думаюць конкрэтна зрабіць для дапамогі комсамолу ў яго барацьбе за комунізацыю быту.

Даць памяшканьне „энэргаўцам“

На заводзе „Энэргія“ налічваецца 1500 рабочых, з іх 60 проц. моладзі.

Маладняк у большай сваёй частцы жыве ў дрэнных бытавых умовах. Сярод моладзі наглядаюцца п'янства, карцёжныя гульні і г. д.

Комсамольскі колектыў яшчэ ў 1929 годзе узьняў пытаньне аб організацыі вытворча-бытавой комуны. ПарткОлектыў, райком ЛКСМБ, завком і ўсе астатнія організацыі горача падтрымалі ініцыятыву комсамолу, але справа ўпёрлася ў памяшканьне. У 1930 годзе заводакіраўніцтва пабудавала дом для рабочага агульнажыльця, але зараз гэты дом аддушчан для кватэр інжынэрна-тэхнічнага пэрсоналу. Такім чынам ізноў нельга організаваць вытворча-бытавую комуну.

У зьвязку з ліквідацыяй акруг, у Менску аслабанілася шмат папамяшканьняў. Была магчымасьць падабраць такі дом, які-б адпавядаў запатрабаваньням для організацыі вытворча-бытавой комуны. Аднак, комсамольскаму колектыву ніхто не дапамагае ў падшуканьні памяшканьня.

Зараз, напярэдадні Х зьезду ЛКСМБ і 3 га году 5-годкі, організацыя вытворча-бытавой комуны набывае асаблівае значэньне. Гэта зьявіцца адным з лепшых сродкаў для яшчэ большага павароту комсамолу тварам да вытворчасьці.

Мы зварочваемся да ЦК ЛКСМБ і „Чырвонай Зьмены“ з просьбай аказаць нам практычную дапамогу ў падшуканьні памяшканьня.

Нафлег, Нівел.

Ордэр замест кватэры

На фабрыцы „Пролетарская Перамога“ ёсьць 9 вытворчых комун, у якіх удзельнічаюць звыш 100 чалавек. У сваёй вытворчай працы, пры 4-х зьёмачных машынах, яны выпрацоўваюць 209-214 скрынь замест 192, зьнішчаны прагулы і спазьненьні.

Дзьве комуны да дня ўдарніка прэміяваны кватэрамі. У сувязі з гэтым узьнікла пытаньне аб організацыі вытворча-бытавой комуны.

Але Гарсавет ставіць усялякія перашкоды для перадачы гэтых кватэр комунарам. Ня гледзячы на тое, што ордэр на атрыманьне гэтых кватэр быў ужо ў комунараў, Гарсавет перадаў гэтыя кватэры прыватным жыхаром і сарваў організацыю вытворча-бытавой комуны.

Юнкораўскі пост—Сэвэльзон Гурэвіч, Цамкоўскі.

Баранчык ставіць рагаткі

У верасьні месяцы гэтага году па ініцыятыве Чэрвеньскага РК ЛКСМБ пачала організоўвацца бытавая комуна моладзі „Кімавец“.

14 хлапцоў і 3 дзяўчыны, (пераважная колькасьць з іх комсамольцаў), пачалі рыхтавацца да колектыўнага жыцьця. Склікалі агульны сход, абралі праўленьне комуны, прынялі статут і правілы ўнутранага распарадку.

Уся падрыхтоўка да пераходу на колектыўнае жыцьцё была закончана. Справа засталася за памяшканьнем.

Па тавілі пытаньне на бюро РК КП(б)Б аб дапамозе ў падшуканьні памяшканьня. Бюро РК КП(б)Б даручыла фракцыі РВК і Гарсавету падшукаць памяшканьне.

Старшыня фракцыі РВК, ён-жа старшыня гарсавету, тав. Баранчык на пасяджэньні бюро РК КП(б)Б заявіў, што памяшканьня комуне ня дасьць, бо „комуна ня жыцьцёвая, яна ўсё роўна распадзецца“.

Для адводу вачэй, ён паставіў гэта пытаньне на пасяджэньні прэзыдыуму гарсавету. На гэтым пасяджэньні па зьдзекаваліся над організацыяй бытавой комуны, і каб прыкрыць свае опортуністычныя адносіны да гэтай справы, —ніякай пастановы прэзыдыум не вынес, нават і ў пратакол не запісалі.

РК ЛКСМБ давёў да ведама РКК РСІ аб паводзінах члена партыі тав. Баранчыка, але і там справа пашла пад сукно.

Н рэшце гэты матар'ял быў зьмешчан у „Чырвонай Зьмене“ пад загалоўкам „Гарсавет адмовіў“. Калі Баранчык прачытаў гэты артыкул, ён злосна вылаяўся па адрасу рэдакцыі „Чырвонай Зьмены“ і юнкора, які напісаў гэты допіс.

САКАЛОЎСКІ

Даць па руках бузацёрам

Пры Барысаўскім Белпэдтэхнікуме яшчэ летась была організавана „Першая вузорна-бытавая комуна“. Увесь год комуна ішла ўперадзе, як па акадэмпрацы, так і па грамадзкай. Ня меўшы вопыту ў рабоце, комуна мела паасобныя нелахопы, але-ж яна засталася перадавою часткай Белпэдтэхнікуму. Комуны, якія організоўваліся пасьля гэтай, не пераймалі яе вопыту і распадаліся.

Актыўны ўдзел комунараў у грамадзкім жыцьці тэхнікуму не спадабаўся студэнтам другога і трэцяга курсаў, на чале з тав. Бурачоўскім і Цыбульскім.

І пачалося паседжваньне. Цыбульскі—рэдактар насьценгазэты. Ён скарыстаў яе на 100 проц. для разгортваньня гнілой крытыкі аб комуне. Але комуна дала належны адпор. Тады яны накіравалі ўвесь агонь на зрыў працы бюро комсамольскага колектыву на чале якога стаяў комунар.

Пры перавыбарах бюро ячэйкі, замест разгарнуць бальшавіцкую самакрытыку вакол працы бюро, пачаліся спрэчкі аб рабоце комуны. У выніку—у новы склад бюро ўвайшлі адны серадзякі і служачыя.

На гэтыя бясчынныя адносіны да комуны з боку паасобных студэнтаў партячэйка не рэагавала.

Такое становішча не дае магчымасьці пашырыць вопыт комуны на другія курсы.

Трэба гэтаму пакласьці канец. Неабходна, каб партыйная ячэйка дала па руках тым, хто зрывае жыцьцё вытворча-бытавой комуны.

В рігіян.

Тэорэтычнае абгрунтаваньне нацыянал-дэмократычнай практыкі*)

Цяпер пяройдзем да аграрнага пытаньня. Практыка і сутнасьць прышчэпаўшчыны ў БССР усім працоўным масам вядома. Нам толькі застаецца паказаць, як нац.-дэм. Смоліч „тэорэтычна яе абгрунтоўвае“.

„Сялянская гаспадарка,—кажа Смоліч,—(кніга „Організацыя сялянскай гаспадаркі ў раёнах Цэнтральнай Беларусі“),—як гаспадарка масавая, ня ёсьць вынікам нічыёй паасобнай волі і ўменьня,—яна адбівае ў сабе волю і ўменьне цэлага шэрагу пакаленьняў... Для пабудаваньня рацыянальнага пляну аграномічнай работы (засумаваў па земскай агрономіі С. В.) у тэй ці іншай краіне для ўпэўненьня програм дасьледчых установ сялянска-гаспадарчай сапраўднасьцю, для ацэнкі і спраўджаньня мерапрыемстваў зямельнае сельска гаспадарчай політыкі перад усім неабходна мець дакладнае ўяўленьне аб організацыі масавай сялянскай гаспадаркі“...

— Па-першае, — няправільнае тлумачэньне ўзьнікненьня сялянскай гаспадаркі. Смоліч ідэалізуе індывідуальную сялянскую гаспадарку на ўсіх гістарычных этапах разьвіцьця грамады. Сялянская, асабліва кулацкая гаспадарка, у Смоліча, як убачым далей,—самая вышэйшая форма сялянскай гаспадаркі і пры фэодалізьме, і пры капіталізьме і пры дыктатуры пролетарыяту. Сялянскую гаспадарку трэба браць гістарычна, у яе ўзьнікненьні і зьнішчэньні: яе парадзіў фэодалізм, які на ёй і заснаваў свой дабрабыт. У самым фэодалізьме адбыліся дыялектычныя процэсы, якія прывялі да яго зьнішчэньня і ўтварэньня на яго руінах капіталістычнага спосабу вытворчасьці. Дастаўшыяся капіталізму сялянскія гаспадаркі распластоўваюцца, меншая частка ідзе ў фольварка-кулацкія гаспадаркі, а самая большая частка скатваецца ўсё ніжэй і ніжэй і зьяўляецца пастаўніком вольнанаёмных рабочых, батракоў і інш.

Ва ўмовах дыктатуры пролетарыяту сялянскія гаспадаркі (бядняцка-серадняцкія) разьвіваюцца па шляху буйнай соцыялістычнай гаспадаркі.

Па-другое, шлях разьвіцьця сельскай гаспадаркі СССР нельга параўняць з якой-небудзь капіталістычнай краінай, адгэтуль і аграномічныя работы і зямельныя мерапрыемствы і сельска-гаспадарчая політыка падпарадкаваны ня масавай сялянскай гаспадарцы, у прыватнасьці кулацкай, якую смакуе Смоліч, а колектыўнаму шляху разьвіцьця, па якім ідуць бядняцка-серадняцкія гаспадаркі.

Аб тым, што справа ідзе выключна аб кулацкіх гаспадарках, кажуць і наступныя радкі з тае кнігі Смоліча: „Адсутнасьць трывалых грошай і нарыхтаванага рыначнага збыту затрымлівала тэмп набіраньня капіталу, але ня спыняла яго“.

Смоліч не называе кулака сваім імем, а хавае за шырму „сялянская гаспадарка“.

Разьбіўшы цэнтральную Беларусь на наступныя тыпы: 1. Інтэнсыўна-земляробскі, 2.—Сярэдне-Палескі, 3.—Паўночна-Палескі і 4-ы—Паўдзёва-Палескі, Смоліч вызначае кожнаму яго пэрспэктыву: „усе агракультурныя мерапрыемствы, дзеля сваёй пасьпешнасьці, павінны быць дапасаваны да асаблівасьцяй кожнага тыпу, гэта вымагаецца павінна быць прынята пад увагу вызначэньня пляна ў абслугоўваньня сельскай гаспадаркі“,—піша Смоліч. Для першага тыпу Смоліч марыць аб такіх пэрспэктывах разьвіцьця: „Інтэнсыўна земляробскія раёны вынарадзілі вышыя раёны Цэнтральнай Беларусі з боку гаспадарчай тэхнікі, але і вельмі мала вылучаюцца з боку перароб і збыту продуктаў, з боку індустрыялізацыі гаспадаркі і яе сувязі з рынкам. Гэтыя бакі гаспадаркі вымагаюць аграномічнага ўплыву у першую чаргу і ня толькі дзеля вытворчых меркаваньняў, але і дзеля больш агульных соцыяльна экономічных прычын. Процэс набіраньня капіталу, які мы наглядалі тут у год дасьледваньня (1925 г. С. В.), **пры далейшым сваім разьвіцьці будзе спрыяць дыфэрэнцыяцыі сялянства і вылучэньню заможных пластоў. Адначасова, дзякуючы росту насяленьня і малазямельлю, вылучаюцца масы вясковай бедната, якія шукаюць працы ў промыслах і ў парабецтве і ў інтыфікацыі сваёй гаспадаркі“** (падкрэсьлена С. В.).

Вось у гэтай, даволі доўгай цытаце,—уся квінтэсэнцыя не толькі разуменьня разьвіцьця сялянскай гаспадаркі аднаго Смоліча, але гэта програма ўсіх нацдэмаў па аграрнаму пытаньню. Важна тут вось што, што нацыянал-дэмократы імкнуліся накіраваць разьвіцьцё нашай сельскай гаспадаркі па шляху капіталістычным з утварэньнем „заможных пластоў“ (кулакоў С. В.)—з аднаго боку і ўтварэньнем на другім, большым, убоства і паўпэрызацыі. Шлях-жа капіталістычны, як мы вызначалі вышэй, вядзе да ўтварэньня хутароў і фальваркаў, якія імкнуўся Прышчэпаў у сваёй практыцы насадзіць на Беларусі—гэта па-першае, а па-другое—забясьпечыць вось гэтыя гаспадаркі, гэтыя фальваркі працоўнымі рукамі, якія пастаўляць будзе распластоўваючаяся сялянства.

Тут толькі ня ўлічыў „вучоны муж“ Смоліч аднаго, што гэта магчыма пры капіталістычнай сыстэме, а не пры савецкай уладзе. Сялянская гаспадарка, пры наяўнасьці дыктатуры пролетарыяту, а разам з ёй і камандных высот (нацыяналізацыя зямлі, буйная прамысловасьць, шляхі зносін, замежны гандаль, крэдытная сыстэма), ня можа разьвівацца так, як-бы хацелася Смолічу па заходня-эўропэйскіх вузорах. Пролетарыят, карыстаючыся камандными вышынямі і пры правільнай ленінскай політыцы партыі, праводзіць бядняцка-серадняцкія масы на шлях соцыялістычнага разьвіцьця, кастрычнік прызначыў гэты паварот, а 1929 г. пацьвердзіў тым, што бядняцка-серадняцкія гаспадаркі ўступілі на соцыялістычны шлях разьвіцьця. На падставе суцэльнай колектывізацыі зьнішчаецца кулацтва, як кляса, з якое растуць Смолічы, Лёсікі і К°.

Аб рэцэптах, якія дае Смоліч астатнім гаспадаркам па вызначаных ім тыпах гаварыць ня прыходзіцца, бо пэрспэктывы іх такія-ж як для вышэйпададзенага інтэнсыўна-земляробскага раёну.—стаўка на заможніцкую кулацкую гаспадарку з спэцыяльнымі відамі сельска-гаспадарчых культур, у залежнасьці ад географічна-глебавых варункаў, з разьбіўкай вёсак на хутары і пасёлкі.

Кожны нацыянал-дэмократ, нашкодзіўшы на якім-небудзь вучастку соцыялістычнага будаўніцтва, з тэорэтычным абгрунтаваньнем свайго шкодніцтва можа зварочвацца да кніжак Смоліча і, адкрыўшы адну з старонак, можа сьмела крычаць „Эўрыка! Эўрыка!“.

С. Вязін.

*) Канец. Пачатак глядзі ў № 297.

КУТОК КОНСУЛЬТАЦЫІ № 2

Масавае вопытніцтва і пытаньне аб стандартызацыі парод сьвіней дапасавальна да абласьцей і раёнаў

Аднэй з важнейшых задач бягучага дня зьяўляецца задача вырашэньня мясной проблемы. Хуткасьць росту і пладавітасьць сьвіньні натуральна зьвярнулі на яе увагу, як на найболей прыдатны об'ект для вырашэньня гэтай проблемы. Сьвіньня зьяўляецца бязумоўна найлепшай, найбольш выгоднай „мясной машынай", тым больш выгоднай, што значныя лічбы сала, якое яна дае, дазваляюць, так сказаць, адначасова дапамагчы вырашэньню і тлушчавай проблемы, дзеля гэтага зусім зразумела, што ў цэнтры ўвагі сучаснай жывёлагадоўлі ў нас у Саюзе стаіць пытаньне аб мерах і спосабах павялічэньня сьвіного гурту.

Аднак, зараз пытаньне ставіцца не так, што пажадана наогул узмацніць сьвінагадоўлю. Неабходна зараз-жа адразу паставіць разьвядзеньне сьвіней у масавым маштабе, з разьлікам на атрыманьне ў бліжэйшым будучым мільёнаў галоў. Але пытаньне не набудзе свайго поўнага вырашэньня, калі проста імкнуцца да павялічэньня ліку галоў, не лічачыся з якасьцю іх. Не ўсе сьвіньні аднальковыя. Адны растуць доўга, даюць мала мяса і сала, другія хутка дасягаюць дасьпеласьці і даюць шмат мяса і сала і пры тым не шмкаяснай якасьці. Хуткасьпелыя пароды, як, напрыклад, ангельскія белыя і ангельскія чорныя і іншыя, не складваюцца ўжо к 9-12 месяцам, тады як некультурныя сьвіньні дасягаюць поўна а разьвіцьця толькі к 2 з паловай—3 галам. Дзякуючы хуткаму росту, хуткасьпелыя пароды ў два разы выгадней: па-першае, ужо з 4-6 месяцаў іх можна ставіць на мясны адкорм, чым выйгрываецца час, а значыцца памяншаюцца выдаткі на ўтрыманьню; па-другое, самы адкорм значна выгаднейшы адкорму някультурных парод у той час, як някультурныя сьвіньні даюць усяго каля паўфунта прыросту ў дзень, культурныя даюць 1 і 1 з паловай. Яны лепш і выгадней выкарыстоўваюць корм.

Аднак, зусім зразумела, што было-б чыстай фантазіяй разьлічваць на тое, каб адразу ўтварыць сьвіны гурт у сотні тысяч галоў, які-б складаўся толькі з адных культурных галоў (парод). Такое заданьне было-б і нерэальна, ды бадай і непажадана, бо чыстапародныя сьвіньні больш вымагальныя к умовам догляду і менш устойлівыя ў адносінах заразных хвароб. Натуральны выхад з гэтага становішча ляжыць у шырокім выкарыстаньні помесей паміж культурнымі і мясцовымі пародамі. Жывёлагадоўцамі даўно адзначана, што такія помесі могуць насьледваць шэраг пажаданых якасьцяй ад культурных парод, як у сэнсе іх скарасьпеласьці і пладавітасьці, так і ў колькасьці і якасьці мясных продуктаў.

Такім чынам, задача павялічэньня сьвіного гурту павінна вырашацца, як павялічэньнем ліку галоў, так адначасова і палепшаньнем якаснага складу гэтага гурту. Пры гэтым трэба мець на ўвазе, што мясцовыя пароды могуць даваць з рознымі культурнымі пародамі мешаніны рознай гаспадарчай каштоўнасьці. Гэта гаспадарчая каштоўнасьць да дадай мешаніне будзе разьлічана ў залежнасьці ад мясцовых умоў. Характар харчаваньня, клімат, умовы утрыманьня могуць мець уплыў на тое, што пэўная мешаніна ў адным месцы будзе гаспадарча-каштоўнай і пажаданай, тады як у другім рацыянальней утрымліваць іншыя мешаніны.

Абраць найбольш выгадны стандарт сьвіньні для кожнай мясцовасьці зьяўляецца вялікай і ўдзячнай задачай, якая дазволіць падзешавіць і палегчыць разьвядзеньне сьвіней. І вось, для вырашэньня гэтай задачы неабходна шырока выкарыстаць даныя масавага вопыту, якія непазьбежна атрымліваюцца ў процэсе вырашэньня першачарговай задачы павялічэньня ліку галоў.

Само жыцьцё прымусіць вытвараць пры гэтым розныя спарваньні парод, мясцовыя асаблівасьці адаб'юцца на ўмовах разьвядзеньня і адкорму і, бязумоўна будуць рознастайныя ў розных мясцовасьцях. Словам ажыцьцёвіцца грандыёзны вопыт па пытаньню аб прыгоднасьці тэй альбо іншай пароды, альбо мешаніны для кожнай данай мясцовасьці.

Даныя гэтага вопыту не павінны прапасьці дарэмна, але каб яны маглі паслужыць тэй базай, на якой у далейшым павінна ўмацавацца планавае і рацыянальнае сьвінаводзтва, неабходна мець магчымасьць вывучыць усе даныя, атрыманыя ў выніку масавага вопытніцтва. Толькі шляхам акуратнай рэгістрацыі злучак, запісу ўмоў утрыманьня, колькасьці і якасьці ежы пры адкорме, захворваньняў і падзяжу і параўнаньня гэтых даных з вынікамі, якія высьвятляюцца на бойні ў сэнсе якасьці і колькасьці продуктаў магчыма зрабіць поўную ацэнку кожнай пародзе альбо мешаніне для кожнай мясцовасьці.

Зразумела, што ў раскіданых дробных гаспадарках гэтыя даныя колькі-небудзь поўна сабраныя быць ня могуць. Вялікае значэньне ў гэтых адносінах маюць буйныя сьвінагадоўчыя саўгасы і колгасы і зусім зразумела, што галоўная ўвага ў сэнсе выкарыстаньня масавага вопытніцтва павінна быць аддана буйным соцыялістычным гаспадаркам, а разам з гэтым самая вялікая ўвага павінна быць ўдзелена навуковай распрацоўцы, зьвязаных з практычнай сьвінагадоўляй пытаньняў, бо толькі прапрацоўка даных масавага вопыту, праверка іх спэцыяльнымі паставленымі вопытамі тэорэтычнае вывучэньне пытаньняў спадчыннасьці ў сьвіньні і т. д. дазволіць пазьбегнуць памылак у пастаноўцы справы, заснаванай на простых уражаньнях, якія даюць чысты эмпірызм.

У заключэньне яшчэ раз падкрэсьлю, што ўвесь вопыт, які зьяўляецца вынікам выкананьня галоўнай задачы бягучага дня—масавага разьвядзеньня сьвіней—павінен быць цалкам выкарыстаны для будучага. Велізарны вопытны матэр'ял, які непазьбежна будзе назапашвацца пры выкананьні гэтай задачы не павінен і ня можа прапасьці дарма. І можна чакаць, што організацыю сьвінага оўчага навукова-дасьледчага інстытуту хутка зможа выкарыстаць і навукова апрацаваць бясконца каштоўны матэр'ял масавага вопытніцтва і кіраваць яго па навуковых рэйках.

Гэтым самым мы пазбавімся лішніх выдаткаў і найбольш простым і верным шляхам прыйдзем да поўнай рацыяналізацыі сьвінагоўлі ў соцыялістычных гаспадарках Савецкага Саюзу.

Проф. Разін.

„Чырвоная Зьмена" дапамагла

* Па допісу „Прыкладная коопэрацыя для растратчыкаў і ўсялякага роду бюрократаў" Койданаўская РСІ паведамляе, што допіс цалкам пацьвердзіўся. Крыловіч з працы зьняты.

* Па допісу „Хата чытальня на замку" Нараўлянскі райінспэктарыят асьветы паведамляе, што допіс пацьвердзіўся. Загадчык хаты-чытальні Іофе за нядбайнасьць з працы зьняты.

„Чырвоную Зьмену"—ў масы

Выканаць да зьезду ЛКСМБ узятыя абавязкі па соцдагавору

Хто атрымае мандат?

Комсамольская работа немажліва без работы з газэтай. Там, дзе гэтая ісьціна ўпямлена комсамольскім кіраўніцтвам і шырока растлумачана масам комсамольцаў і беспартыйнай працоўнай моладзі, мы маем значнае і імклівае павялічэньне ня толькі тыражу газэты, але і павышэньне якасьці работы з газэтай. Гэтых дасягненьняў у рабоце з газэтай організацыі дамагаюцца шляхам разгортваньня соцыялістычнага спаборніцтва паміж організацыямі і ячэйкамі.

ЦК ЛКСМБ,—у якасьці прэміі за лепшае выкарыстаньне газэты у падрыхтоўцы да зьезду і ўздым яе тыражу сярод комсамольцаў і працоўнай моладзі—вызначыў лепшай організацыі мандат на X-ы зьезд ЛКСМБ з правам дарадчага голасу. Мандат будзе дан організацыі, якая даб'ецца найбольшага тыражу „Ч. З." на 1-ае студзеня 1931 г. Барацьба за права на мандат разгарнулася. Магутным вагаром гэтай барацьбы, што мы яшчэ раз падкрэсьліваем, зьяўляецца шырока разгорнутае соцыялістычнае спаборніцтва.

Аднак, некаторыя райкомы ЛКСМБ яшчэ надзвычайна слаба разгарнулі работу па распаўсюджваньню „Чырвонай Зьмены". Таму ў масах іхных організацый яшчэ дрэнна праходзіць падпіска і работа з газэтай, і таму яны сустракаюць зьезд мізэрнымі лічбамі тыражу і нязначнай па якасьці работай з газэтай. Разгарнуўшы работу з газэтай напярэдадні і ў час зьезду ні ў якім выпадку нельга паслабіць яе і пасьля зьезду. Здабытыя посьпехі трэба ўмацаваць і дабіцца ня толькі выкананьня, але і перавыкананьня кантрольных лічбаў.

Тыраж „Чырвонай Зьмены" павінен быць больш 40.000.

Вы павінны раўняцца па перадавых

Самахвалавіцкая школьная ячэйка ЛКСМБ выканала заданьне РК ЛКСМБ па распаўсюджваньню „Ч. З." на 150 проц. Кантрольная лічба—100 экз. выканана з перавышкай. На студзень м-ц 1931 году гэтая-ж ячэйка з 16 комсамольцаў абяцае распаўсюдзіць 200 экзэмпляраў „Чырвонай Зьмены".

Ячэйка выклікае на соц. спаборніцтва па распаўсюджваньню „Ч. З." Волчкаўскую комсамольскую ячэйку.

Трэба адзначыць, што ганебна адстаюць у падпісцы наступныя ячэйкі Сьмілавіцкага раёну: Гана-Польская, Сталінская, Шыкатовіцкая, Астроўская і Ячэнская.

Трэба зараз-жа організаваць работу так, каб на студзень месяц раённая організацыя прышла да X-га зьезду комсамолу з паўтаратысячным тыражом „Чырвонай Зьмены".

Юнкорпост—Сяньковіч

Змагаемся за сьцяг

У Бешанковіцкім раёне шырока разгарнулася работа на распаўсюджваньню «Чырвонай Зьмены». Лепшым ячэйкам РК ЛКСМБ абяцаў у якасьці ўзнагароды даць Чырвоны Сьцяг, а ячэйкам, якія хужэй разгорнуць работу з газэтай, „рагожны" сьцяг.

У выніку гэтага мерапрыемства вагаядаецца значнае павялічэньне надпіскі на газэту, павялічэньне зацікаўленасьці комсамольцаў і беспартыйнай рабочай моладзі да газэты „Чырвоная Зьмена". Калі раней нашай Бешанковіцкай організацыяй выпісвалася толькі 120 экзэмпляраў, дык на студзень мы будзем ужо мець 300-400 экзэмпляраў.

Ячэйкі змагаюцца за тыраж пад лёзунгам «Даёш Чырвоны Сьцяг!». На першым месцы ў гэтым змаганьні ідзе Бачэйкаўская саўгасная ячэйка, якая пры наяўнасьці 16 комсамольцаў распаўсюдзіла 114 экзэмпляраў газэты тэрмінам ня менш як на 3 месяцы.

„Рагожны" сьцяг нікому ня хочацца атрымаць, але кандыдаты маюцца. „Змагаюцца" за гэты сьцяг Макараўская і Савецка-коопэрацыйная ячэйкі.

Лёзунг «Ням» комсамольца без „ЧЗ" організацыяй ужо ажыцьцёўлены. Адстаючыя ячэйкі, раўняйцеся па Бачэйкаўскай, разгортвайце работу з «Чырвонай Зьменай».

Гутковіч.

Міх. Вярнікоўскі.

4. А НЕДЗЕ У МАНАХАВАЙ КЕЛЬЛІ...

Нарысы пра Кіева--Пячэрскую Лаўру—цяперашні Усеукраінскі Музэйны Гарадок

Слава Кіева-Пячэрскай Лаўры на працягу даўжэзных пакутных стагодзьдзяў, была ў вачох мільёнаў прыгнечаных непарушнай, нязломнай. Гэтая чмутарская і гнілая слава была даволі вялікая і таму за яе муроў штодзень ішлі—цягнуліся зморымыя, спацелыя ад цяжкой працы, абяздоленыя лёсам людзі, у сьвядомасьці якіх старанна ўкалачвалі веру ў бога і цара. Толькі навальніца Кастрычніка разьвеяла плоймы гэтых парафіян. Толькі пасьля Кастрычніка жудасна ды балюча здрыганулася і зышла на нішто гэтая „ясневяльможная" слава. Толькі пасьля Кастрычніка парадзела і зышла на нішто армія парафіян, якія, пакараючыся трывожнаму замленьню перад аўторытэтам Лаўры, ішлі ў яе.. Толькі ад бясконца гарачых іскраў рэволюцыі зморшчыўся, як сьпечаны яблык, сталёвы аўторытэт Лаўры і загарэўся лёгка і спорна, як сухая саломінка. Вялікае ўрачыстае полымя рэволюцыі праглынула, гэтую непарушную славу, паказаўшы шырокім масам тое, што хавалася за ёй.

І цяпер таксама ідуць і едуць у гэтыя муры, але ідуць і едуць не за тым, каб глуха і трывожна лятунець пра волю, а каб ужо вызваленым расказваць пра класавую сутнасьць рэлігіі, каб жорстка і рашуча рваць яе, падчас яшчэ моцныя, путы...

Над масыўнай „царавай брамаю" высока і ганарова, у пазалочанай рамцы, вісіць абраз з такім бесклапотным і „мілым", просячым гарачай і бесцэрамоннай аплявухі, абліччам „прасьвятое багародзіцы". Гэты абраз для лаўраўцаў на працягу доўгіх часоў быў адным з найлепшых сродкаў адурманьваньня парафіян і выкачваньня з іх апошніх капеек.

Калі надыходзіла найбольш важнейшае рэлігійнае сьвята, па гарадох і вёсках ляцела борздая і трывожная вестка, што ў час набажэнства абраз „прасьвятое багародзіцы" ўрачыста, у бліщчастым орэоле сьвятога агня, спусьціцца з лаўравай сьцяны за ўкленчыўшых. Кожны з іх будзе мець права асьцярожна падыйсьці да яе, пацалаваць яе пакутныя сьлёзы, і такім чынам пазбавіцца ад недапушчальных для веруючых у боскую лістасьць грахоў...

У гэткія, найбольш важныя сьвяты, да 25000 у дзень размаітых рэлігійцаў, апалоненыя рэлігіяй і гэтай вясткай імілі і ехалі ў лаўру.

Лаўра была біткам набіта народам, Лаўра была падобна ў такія дні на велізарны ўстрывожаны вулей.

Істоты—зьверы ў рызах задаволена шушукаліся і радасна пачыналі свае чарговае, бясконцнае па ліку набажэнства. Яны доўга, да стомы, апавядалі пра богавае жыцьцё і пакуты сьвятых, яны радасна і ветла гаварылі пра „міласьцівага" цара, яны грозна і сурова са сьлязамі на вачох пераасьцерагалі парафіян ад грахоў і крамолы.

І вось, нарашце, пасьля доўгіх і нудных казаньняў і сьпеваў. яны паведамлялі рэлігійцаў, што ласка боская зыйдзе да іх у асобе абраза „прасьвятое багародзіцы". У гары, над „царавай брамай", нейк нэрвова здрыгануўся абраз і марудна-марудна, ледзь прыкметна, крыху калыхаючыся папоўз уніз... Тысячы пар людзкіх зрэнак неадчэпна ўпіваюцца ў абраз, бачаць, як ён млосна і пакутна зыходзіць долу, як на яго бясконца задуменых вачох зьяўляюцца буйныя, бліскучыя сьлёзы...

У царкве ціха—ціха...

Нямую трывожную ціш прарэзвае працяглы і дзікі жаночы енк. Паплылі спужаныя цяжкія ўсхліпы... І праз нейкалькі сэкунд сьцены Лаўры напаўняюцца енкам, стогнам, нечалавечымі крыкамі. У людзей, так ёмка расчуленых мітрополітам, балюча ўздрыгваюць плечы... Маўклівая Лаўра апалоньваецца трагэдыяй рыданьняў і плачу..

Парафіяне ў рэлігійным экстазе кідаюцца да абраза. Пачынаецца страшэнная даўка, мітусяніна..

... А ў гэты самы момант спрактыкаваная рука манаха праз патаемную дзірку ў таўшчэзнай лаўравай сьцяне пакручвае на захваны блёк даўжэзныя бялюткія шаўковыя ніткі. На нітках падвязены абраз „прасьвятое". Ад бляску электрычных лямп яны для любога вока ўсім няпрыкметныя.

... А ў гэтую самую часіну, у глыбі лаўравага панадворку, недалужна і стомлена, узнагароджваюць адзін аднаго гучнымі аплявухамі і няменш гучнымі ды сакавітымі мацюгамі два азызлыя таўшчэзныя манахі.

... А ў гэтую самую хвілінку, прытуліўшыся да каменнага плоту, газбэшчаная манахавая істота прагна і неадчэпна, як згаладалы воўк да свае здабычы, прысасалася да „нязлапога бога"—пузатай і чырвонай пляшкі віна.

... А ў гэты самы момант, на высокай і стромкай званіцы, старэнькі і пасівелы іероманах Нікалай, той самы Нікалай, што так старанна навучае ў царкве набожны „статак" дабру і справядлівасьці,—гвалціць абясьсіленую жанчыну.

...А ў гэтую самую часіну,—часіну бясконцнай па ліку „опэрацыі" з абразам, разгляваны няўдалым для паляваньня вокам, манах з гонарам, як пераможца, заганяе са стрэльбы 24 драбіны ў лашчава каня Несьцера Няўдашанка з хутару Арэшкі.

... А ў гэты самы момант—урачысты і таемны момант набажэнства—чырвоныя ад лішак крыві, рукі мітрополіта старанна падлічваюць вынятыя з скарбонак звонкія манэты працоўных.

. . . .

І гэты самы „богабойны" архідыякан Чахун, што разносіў па царкве грозную мову пра бога, у сваёй прасторнай кельлі на шматкі разрубляе сякерай маладое, ужо абрыдлае яму, цела сваёй палюбоўніцы Параскі Барышнікавай.

. . . .

Архіў надзвычайна багаты і таму няма ніякай мажлівасьці і патрэбы пералічыць хоць сотую долю таго, што на працягу стагодзьдзяў адбывалася ў Лаўры.

. . . .

Духоўны сабор разгледаў справы пра злачынствы манахаў, архідыяканаў, іероманахаў.

На скарзе бедняка Несьцера Няўдашанкі, падшытай да архіву пра забойства „паляўнічым"-манахам каня, старанна выведзена: „пакінуць бязвынікаў"...

Іероманаху Нікалаю за згвалчаньне жанчыны духоўны сабор вынес прысуд—адбіць 50 пакловаў богу, але, прымаючы пад увагу яго старасьць, дазволіць яму адбіць паклоны ў два прыёмы.

Іероманах Нікалай задаволена і спакойна зышоў з званіцы, а згвалчаная ім жанчына павесілася...

Хопіць! Усе „богабойныя" прысуды на ўчынкі манахаў аналёгічны гэтым. Толькі пасьля Кастрычніка, калі архідыякан Чахун паўстаў перад пролетарскім судом, яму быў вынесены другі, жорсткі і бязьлітасны, класавы прыгавор (пра што будзе ісьці мова ў адным з бліжэйшых нарысаў).

. . . .

Стары, струхлелы і красамоўны архіў. Я чытаю і перачытваю пажоўклыя старонкі размаітых манахавых учынкаў і лішні раз пераконваюся ў тым, што пад агрываўленымі нагамі і Лаўры і царызму была дужа коўзкая глеба. Гэтаю глебаю быў вар'яцкі сынтэз прыгожых, шматвяковых забабонаў і слоў і жудасна-чорных спраў гвалту і беспакаранай распусты.

І толькі ад Кастрычнікаўскага ўдару Лаўра нарэшце пасьлізнулася і ўпала.

(*Працяг будзе*)

Падвойваем кантрольную лічбу

Домжарыцкая ячэйка пры колгасе імя Максіма Горкага распаўсюдзіла 80 экзэмпляраў „Чырвонай Зьмены" сярод беспартыйнай моладзі, усе—на 3 месяцы і болей, пачынаючы з сьнежня месяцу. Ячэйка абяцае дасягнуць распаўсюджваньня газэты „Чырвоная Зьмена" да 100 экзэмпляраў і больш сярод моладзі вёсак Домжарыцкага сельсавету. Ячэйка выклікае на соц. спаборніцтва Недальскую ячэйку ЛКСМБ.

РК комсамолу вызначыў нашай ячэйцы распаўсюдзіць 50 экзэмпляраў „ЧЗ", мы абяцаем гэтую лічбу падвоіць, у падарунак X-му зьезду ЛКСМБ.

Па даручэньню бюро—сэкратар Гец. М.

Энтузіястыя „Чырвонай Зьмены"

Піонэры і комсамольцы Дукорскай сямігодкі імя 16-ці партызан, (Сьмілавіцкі р-н) стварылі брыгаду па распаўсюджваньню „Чырвонай Зьмены" і іншых газэт і часопісаў. Брыгада ўжо распаўсюдзіла на сьнежань м-ц 100 экз. „Ч.З."

Цімох Лявіцкі.

АДКАЗНЫ РЭДАКТАР—РЭДКОЛЕГІЯ

Друкарня імя тав. Сталіна

Галоўлітбел № 599